

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

26 iunie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Toma Nadejda,

Judecători – Timofti Vladimir, Alerguș Constantin, Țurcan Anatolie, Cobzac Elena

a judecat, fără citarea părților, recursul în anulare declarat de către Adjunctul Procurorului General, Roșioru Mircea, prin care solicită casarea sentinței Tribunalului militar al diviziei nr. 359 de infanterie, din 27 februarie 1945, în cauza penală privindul pe

Onici Mihail XXX, născut XXX, originar din r-l. XXX, s. XXX, RSSM.

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

29.05.2018 – 26.06.2018 (instanța de recurs în anulare).

Asupra recursului în anulare, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Tribunalului militar al diviziei nr. 359 de infanterie din 27 februarie 1945, Onici Mihail a fost condamnat în baza art. 58-1 „b” Cod penal al RSFSR, la 10 ani privațiune de libertate, cu interdicție în drepturi pe un termen de 5 ani, fără confiscarea averii.

2. Potrivit sentinței, inculpatul Onici Mihail a fost recunoscut vinovat și condamnat pentru faptul că, în noiembrie-decembrie 1944, fiind mobilizat în armata roșie și nedorind să-și exercite serviciul militar, sub pretextul că este dificil de a exercita serviciul, în prezența ostașilor, a desfășurat agitație antisovietică cu scopul de a-i trage să treacă de partea inamicului. Discuțiile referitoare la evadare, inculpatul le purta cu colegii săi de serviciu, astfel inculpatul le-a propus ostașilor Dolgopolenco, Timoșenco și Zverev să treacă de partea inamicului, însă nimeni nu și-a dat consimțământul.

3. Adjunctul Procurorului General, Roșioru Mircea, a declarat recurs în anulare, prin care invocă prevederile art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, și solicită casarea sentinței Tribunalului militar al diviziei nr. 359 de infanterie din 27 februarie 1945, cu încetarea procesului penal în privința lui Onici Mihail, în baza art. 58-1 „b” Cod penal al RSFSR, pe motiv că există circumstanțe care exclud tragerea inculpatului Onici Mihail la răspundere penală, cu reabilitarea lui.

În susținerea celor menționate în textul recursului în anulare, Adjunctul Procurorului General invocă faptul că, probele administrate în cauza dată nu sunt suficiente pentru calificarea acțiunilor inculpatului în baza art. 58-1 „b” Cod penal al RSFSR – tentativă de trădare de patrie, deoarece ele nu confirmă faptul că inculpatul

Onici Mihail, prin acțiunile sale a prejudiciat potențialul militar, independența statală sau inviolabilitatea teritorială a URSS, așa cum prevede dispoziția art. 58-1 „b” Cod penal al RSFSR.

Concomitent, menționează că instanța de judecată a pronunțat sentința de condamnare doar în baza declarațiilor inculpatului, nefiind cercetate și alte mijloace de probă.

Astfel, constată că instanța în mod flagrant, a încălcat drepturile inculpatului Onici Mihail la apărare, examinând cauza penală în lipsa apărătorului, a cărui participare în cazul dat era obligatorie.

Totodată invocând faptul că, condamnarea lui Onici Mihail constituie un viciu fundamental comis în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârea pronunțată, întrucât a fost încălcat dreptul la un proces echitabil, din aceste motive consideră că hotărârea judecătorească în cauză urmează a fi casată, cu încetarea procesului penal în privința lui Onici Mihail în temeiul art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, pe motiv că există circumstanțe care exclud tragerea inculpatului la răspunderea penală.

4. Judecând recursul în anulare declarat, în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție conchide că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

Potrivit art. 6 pct. 44), art. 22 alin. (3), art. 452 alin. (1), art. 453 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile irevocabile pot fi atacate cu recurs în anulare de către Procurorul General și adjuncții săi în scopul reparării erorilor de drept comise la judecarea cauzei, în cazul în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea atacată.

Viciu fundamental în cadrul procedurii precedente, care a afectat hotărârile pronunțate, se consideră încălcarea esențială a drepturilor și a libertăților fundamentale ale omului. Hotărârea judecătorească definitivă împiedică reluarea examinării procesului penal în privința aceleiași persoane pentru aceeași faptă, cu excepția cazului în care un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente a afectat hotărârea pronunțată.

La 30 decembrie 1992 a intrat în vigoare Legea nr. 1225-XII din 08.12.1992 privind reabilitarea victimelor represiunilor politice.

Colegiul penal lărgit menționează că, potrivit art. 3 lit. a) al Legii nominalizate, sunt declarate nevinovate și urmează a fi reabilite în fața societății și reintegrate în drepturi, indiferent de locul de trai în prezent, toate persoanele care, în perioada dintre 07 noiembrie 1917 și 23 iunie 1990, au fost supuse represiunilor politice în baza deciziilor organelor de stat judiciare sau extrajudiciare pentru „trădare de patrie”.

Sub acest aspect, instanța de recurs în anulare reține că, Onici Mihail a fost condamnat prin sentința Tribunalului militar al diviziei nr. 359 de infanterie din 27 februarie 1945, în baza art. 58-1 „b” Cod penal al RSFSR, pentru trădare de patrie,

ieșind din limitele învinuirii înaintate în baza art. 19-58-1 lit. b) Cod penal al RSFSR, adică tentativă la trădarea de patrie.

Conform art. 5³ alin. (2) al Legii nr. 1225-XII din 08.12.1992, recursurile în anulare se examinează de către Curtea Supremă de Justiție în modul stabilit de Codul de procedură penală pentru examinarea recursurilor în anulare.

Ținând cont de cele constatate și de prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit constată prezența în speță a motivelor întemeiate de a interveni în hotărârea judecătorească irevocabilă de condamnare a lui Onici Mihail în baza art. 58-1 „b” Cod penal al RSFSR, cu casarea acesteia și în temeiul prevederilor art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, cu încetarea procesului penal, pe motiv că există circumstanțe care exclud tragerea persoanei la răspundere penală, și reabilitarea condamnatului.

Prin urmare, în temeiul circumstanțelor nominalizate, recursul în anulare urmează a fi admis, cu casarea totală a hotărârii irevocabile contestate, ca fiind afectată de un viciu fundamental și dispunerea încetării procesului penal, pe motiv că sunt prezente circumstanțe care exclud tragerea la răspundere penală.

5. În conformitate cu prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. b), art. 453 alin. (1), art. 457 alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Admite recursul în anulare declarat de către Adjunctul Procurorului General, Roșioru Mircea, casează total sentința Tribunalului militar al diviziei nr. 359 de infanterie din 27 februarie 1945, cu încetarea procesului penal în privința lui **Onici Mihail XXX**, în baza art. 58-1 „b” Cod penal al RSFSR, pe motiv că există circumstanțe care exclud tragerea lui la răspundere penală și dispune reabilitarea acestuia, în conformitate cu art. 3 lit. a) a Legii Republicii Moldova nr. 1225-XII din 08 decembrie 1992, privind reabilitarea victimelor represiunilor politice.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la **26 iunie 2018**.

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Timofti Vladimir

Alerguș Constantin,

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena